

Asplenium scolopendrium

języcznik zwyczajny

Synonim łaciński: *Phyllitis scolopendrium*

(C) fot. Wiesław Szydło

Zimozielona paproć o błyszczących, skórzastych, soczyście zielonych liściach przypominających języki. Blaszki liściowe równowąskie, całobrzegie, niepowcinane, wzniesione, wyrastają w formie rozet z podziemnych kłączy. W zależności od warunków uprawy liście mają od 20 do 60 cm długości i około 6 cm szerokości, u nasady są sercowate, na wierzchołkach zaokrąglone, a ich powierzchnia jest lekko pofalowana. Młode liście w trakcie rozwoju przypominają pastorał. Na spodniej stronie części liści w okresie lata, od lipca do września, pojawiają się brązowe zarodnie okryte zawijkami, zebrane w regularnych, poprzecznych rzędkach ułożonych ukośnie względem nerwu głównego. Stanowią one widoczny, ciekawy i dekoracyjny element, zwracający uwagę. Powstają w nich mikroskopijnej wielkości zarodniki, które roznoszone przez wiatr kielkują na wilgotnym podłożu i dają początek roślinom tzw. drugiego pokolenia – gametofitowi. Ta kilkumilimetrowa struktura ma zwykle kształt serca. Na gametoficie tworzą się komórki płciowe, które po połączeniu (niezbędna do tego jest woda w postaci kropel rosy albo deszczu) rozwijają się w nowy sporofit – czyli tzw. pierwsze pokolenie – dorosłe paprocie. Taki cykl rozwojowy nazywamy przemianą pokoleń. Jęczycznik zwyczajny preferuje gleby organiczne, o wysokiej zawartości próchnicy, zasadowe lub obojętne, stale wilgotne, przepuszczalne. Doskonale czują się sadzone od północnej strony budynków, w cieniu drzew i wysokich krzewów, nad brzegami strumieni i oczek wodnych – wszędzie tam, gdzie nie docierają bezpośrednio promienie słoneczne, a światło jest rozproszone. W takich warunkach zimuje dobrze i jest odporny na mróz, znosi spadki temperatury zimą do -30 st. C. Natomiast na stanowiskach eksponowanych zimą na słońce liście mogą ulegać częściowym uszkodzeniom. Aby tego uniknąć można paproć cieniować stroiszem, okrywać opadającymi z drzew liśćmi lub siatką cieniującą. Uszkodzone zimą stare liście jęczycznika są jednak szybko zastępowane wiosną rozetą nowych liści. Jęczycznik zwyczajny pięknie prezentuje się sadzony pojedynczo lub w grupach w ogrodach leśnych, naturalistycznych, tworzy element runa leśnego. Sprawdza się w zarówno w ascetycznych ogrodach japońskich, ale też ciekawie komponuje się z kamieniami w ogrodach skalnych. Może być uprawiany w

ceramicznych pojemnikach ustawianych na cienistych balkonach i tarasach.

autorzy opisu tekstowego: Grzegorz Falkowski; Związek Szkółkarzy Polskich

zasięg geograficzny	Europa południowa, zachodnia i środkowa, Bliski Wschód, północno-zachodnia Afryka, Ameryka Północna
grupa roślin	byliny
grupa użytkowa	paprocie
forma	bylina
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	kępiasty
docelowa wysokość	od 0,5 m do 1 m
barwa liści (igieł)	jasnozielone ciemnozielone
zimozieloność liści (igieł)	liście zimozielone
nastonecznienie	stanowisko cieniste
wilgotność	podłoże wilgotne
ph podłoża	odczyn zasadowy
rodzaj gleby	próchnicza
walory	ciekawy pokrój ozdobne z liści/igieł roślina zimozielona
zastosowanie	ogrody przydomowe parki roślina okrywowa ogrody skalne ogrody orientalne ogrody wodne i bagienne kompozycje naturalistyczne (parki i ogrody) rabaty pojemniki, balkony, tarasy w grupach ogrody osiedlowe
strefa	4

autorzy opisu tabelarycznego: Grzegorz Falkowski; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Asplenium scolopendrium* w Polsce

BARCIKOWSCY Elżbieta i Włodzisław Szkółka Bylin, Traw, Paproci, Ziół i Krzewów

CYRZAN Szkółki Drzew i Krzewów Ozdobnych

KUROWSCY Szkółki

OGRODY O ZIELONYCH PROGACH Przemysław Godlewski - Szkółka Bylin

SKALNIAK Szkółka Roślin Ozdobnych Ewa i Bartosz Rogozińscy

ZIELONE WZGÓRZE Szkółka Roślin Ozdobnych Anna Wójcik-Kager

